

Abstrakt

Předkládaná práce se prostřednictvím otázky možností a limitů čtenářových inferencí pokouší poukázat na rozdíly mezi postavami ve fikčních světech a postavami ve světech příběhu. Záměrem práce je dokázat, že svět příběhu chápaný jakožto mentální model se vzhledem k tématu postavy vyhýbá některým obtížím, které provázejí teorie fikčních světů. První kapitola nejprve dává nahlédnout do problematiky definování a teorií postavy a do jejího rámce situuje kognitivní přístupy vůči postavě. Jelikož bývají svět příběhu a fikční svět chápány jako koncepty velmi podobné, jsou ve druhé kapitole nejprve představeny dva protichůdné názory na čtenářovu aktivitu v rámci konstrukce fikčního světa, a sice teorie Lubomíra Doležela a Marie-Laure Ryanové. Skrze jejich vzájemné porovnání je pak vyzdvižen specifický status postavy vzhledem ke čtenářovým inferencím, který dále plní zásadní úlohu v teorii Umberta Eca, jejíž jádro je představeno v kapitole třetí. Provázanost rozumění příběhu s konstrukcí postavy je pak centrem zájmu čtvrté kapitoly, kde jsou kognitivní přístupy reprezentovány teoriemi Alana Palmera a Davida Hermana, a která představuje svět příběhu a postavu v něm jako modely otevřené a pružné.

Klíčová slova

fikční postava, svět příběhu, fikční svět, mentální model, mezera, inference